VICTORIA GENERALULUI

de KARL HERMAN THEIL

Ziarul „Voelkischer Beobachter" oficiosul partidului naţional-socialist, publică următorul articol al corespondentului său din Bucureşti, d. Karl Hermann Theil:

In timp ce trupele româneşti treceau în dimineaţa zilei de 22 Iunie la atac pe malul Prutului, lipseau doar câteva zile din dimineaţa zilei de 22 Iunie, când au trecut trupele române la atac în Basarabia pe malul Prutului, spre a recuceri această provincie, până să se împlinească un an, de când a fost furată această productivă şi bogată regiune românească. La 26 Iunie 1940, a înmânat Molotov ministrului român din Moscova ultimatul Uniunii Sovietice, prin care se cerea cedarea Basarabiei şi a Nordului Bucovinei. După tratative îndelungate, care au dovedit lipsa de orientare şi putere a conducătorilor de atunci ai României, care a însemnat dureroase clipe de frământare pentru poporul românesc, s'a hotărît Consiliul de Coroană în orele târzii ale serii de 27 Iunie, să accepte ultimatul sovietic. România plătea, în aceste ceasuri, pentru toate greşelile politice comise timp de 20 ani, prin pierderea provincilor, pentru dobândirea cărora s'a sacrificat şi au luptat generaţii întregi.

Natural însă că, evenimentele din Iunie n'au avut numai urmări negative, ci şi unele pozitive, ducând la un proces de revizuire, urmat de o dureroasă clarificare a problemelor interne şi externe, care n'ar mai fi putut întârzia multă vreme fără consecinţe dezastruoase pentru poporul românesc.

La sfârşitul lunei August 1940, s'a cerut un nou mare sacrificiu din partea statului românesc, în vederea creeri noului ordini europene, prin cedarea Ardealului de Nord şi a Dobrogei de sud. In urma acestor cesiuni teritoriale s'a ajuns la prăbuşirea regimului Carlist, în ziua de 6 Septembrie şi la preluarea puteri de către Generalul Antonescu. Totodată a urmat şi constituirea noului regim naţional legionar, care după numeroase fricţiuni a dus, în urma acţiunii unor capete confuze, la rebeliunea din Ianuarie împotriva Conducătorului Statului. Chiar această iniţiativă periculoasă pentru existenţa României, a avut în ultima esenţă — exceptând tragedia umană a unor elemente rătăcite, — o urmare fericită pentru destinul României. Generalul Antonescu a reuşit să-şi consolideze situaţia şi să continue opera de reconstrucţie.

Dacă vrem însă cu adevărat să înţelegem marea transformare care a intervenit în România, în urma intrării în războiu trebuie să recapitulăm marile crize, prin care a trecut România din momentul cedării Basarabiei.

Poporul românesc, care nu a fost prea răsfăţat în destinul său istoric, a trecut în anii de după războiul mondial printr'o epocă de neobişnuită mărime politică şi bună stare economică. O conducere, care nu voia să recunoască dificultăţile şi slăbiciunea sa, a căutat să convingă poporul românesc că această situaţie va dura permanent. Intorsătura şi prăbuşirea din anul 1940, a pus poporul român într'o situaţie nouă. Nimeni nu s'ar fi mirat dacă poporul român ar fi avut nevoie de ani de zile spre a vindeca rănile primite, în fapt însă s'a întâmplat altfel. De aci decurge deosebirea de atmosferă, între cea mai profundă depresiune între vara anului 1940 şi ceasurile de reînălţare de acum.

Meritul întorsăturii rapide şi fericite a unui stat, care a fost dus de politicieni la marginea prăpăstiei, revine în întregime conducătorului său, Generalul Antonescu. El a înlăturat pe Carol şi a integrat generaţia tânără în munca de reconstrucţie a statului. El a oferit legiunii şansa de a intrat în regim; întrucât nu putu guverna cu legiunea, guvernă fără ei. Politica de aderare la Axă a fost continuată şi adâncită. Noui acorduri economice cu Reichul au asigurat ţăranului român, care constituie baza statului românesc, debuşeu şi o mai bună valorificare a produselor sale. Trupele germane, care au avut menirea de a înlătura un eventual atac britanic asupra Balcanilor, s'au bucurat de o bună primire şi o caldă ospitalitate în România, preluând asigurarea intereselor româneşti. Trupele române au fost instruite de trupele germane de instrucţie şi înzestrate cu cele mai moderne arme de către industria germană. România, care nu mai mult de un an era singură şi dezarmată în faţa atacurilor vecinilor săi, s'a integrat în noua Europă, care începe să se contureze declarându-se hotărîtă de a lupta pentru existenţă nouă.

Poporul român, care a fost divizat în grupe şi grupuleţe, indus în eroare de diversele demagogii, n'a împărtăşit întotdeauna, cu toate progresele publice, voinţa Conducătorului său. Cu atât mai uimitoare bucurie putem constata în aceste zile că roadele politicei Generalului Antonescu s'au copt. Insărcinarea acordată de către Fuehrer Generalului Antonescu numindu-l comanndant suprem al armatelor aliate de pe Prut, este privită în toate straturile româneşti ca o mare onoare, care se resfrânge asupra poporului în întregime, căci recunoaşterea capacităţii militare a Conducătorului, care încă din războiul mondial, în calitate de ofiţer de stat major a fost pus în faţa celor mai dificile situaţiuni şi în faţa celui mai redutabil inamic, al armatei germane. Mai mult a contribuit însă că, în comparaţie cu garanţiile fictive acordate de Anglia, poporul român şi-a redobândit înţelegerea, deoarece Reichul şi-a ţinut promisiunea, mărind mult prestigiul Generalului Antonescu.

Faptul că trupele, care au fost destinate pentru garantarea securităţii hotarelor româneşti, luptă acum alături de securităţii hotarelor româneşti teritoriului românesc, evidenţiază şi mai mult deosebirea ce există între vechile generaţii şi actualii prieteni ai României.

Consecinţa acestor fapte este imunizarea poporului românesc faţă de orice agitaţie, ori de unde ar veni. Se mai poate constata un simptom foarte interesant, că acele cercuri, care odinioară se aflau la putere şi din cauza educaţiei lor occidentale nu au împărtăşit politica de redeşteptare a Germaniei, s'au integrat total în acest curent. Cu toate aceste putem doar în foarte rare cazuri învinui aceste cercuri de oportunism. Ei au putut fi într'adevăr convinşi de faptele timpurilor recente.

In primele zile ale războiului, pe care vice-preşedintele consiliului, d. Mihai Antonescu l-a denumit războiul restabilirii dreptăţii, găsim o Românie cu totul schimbată. Cu o solidaritate din ce în ce mai accentuată păşeşte poporul român în cel mai mare războiu al său. Cu aceasta Generalul Antonescu a câştigat o victorie înainte de a fi dat o luptă. Intenţia profundă a poporului românesc de al urma mai departe pe calea începută va constitui baza pe care din victoria internă, să clădească o victorie în afară. O victorie cu ajutorul armelor.

Noul ministru al Italiei la Bucureşti

D. RENATO BOVA SCOPPA

Noul ministru al Italiei la Bucureşti, d. Renato Bova Scoppa s'a născut la 2 Octombrie 1892, în Procida, una din cele mai frumoase insule din golful Neapoli. A luat parte la războiul 1914—1918 în calitate de ofiţer şi a fost distins, pentru merite deosebite şi pentru vitejie, de trei ori, cu însemnate medalii de războiu.

In 1919 a intrat în serviciul ministerului afacerilor străine. A fost trimis în Albania, apoi a stat trei ani la Belgrad ca secretar de legaţie. A făcut parte din delegaţia italiană pentru tratatul dela Rapallo şi pe urmă a fost trimis la Adis-Abeba ca însărcinat de afaceri unde a rămas 14 luni.

A continuat cariera sa diplomatică ocupând acelaş post la Moscova, timp de doi ani, şi în acest răstimp a condus şi consulatul general din Odessa timp de 15 luni.

După încheerea misiunii sale în Rusia, a revenit la Roma în ministerul afacerilor străine fiind însărcinat să ţină legătura între cabinetul ministrului de externe şi direcţia generală a Fasciilor italiene din străinătate.

Trimis din nou peste hotare a îndeplinit funcţia de prim secretar de legaţie la Istanbul. Timp de şapte ani şi jumătate a fost, după aceea, delegat italian la Societatea Naţiunilor fiind prezent la discuţiile referitoare la conflictele însemnate din acest răstimp ca spre exemplu: conflictul chino-japonez, italo-abisinian, chestiunea sancţiunilor şi chestiunea războiului civil spaniol.

Numit ministru plenipotenţiar, a ocupat postul dela Lisabona, de unde vine în Bucureşti.

PĂMÂNTUL ŢĂRĂNIMII

Drama Basarabiei e consumată. I-a fost dat de soartă acestei provincii româneşti să fie frământată, în trecutul ei sbuciumat, de jertfa sângelui vărsat cu prisosinţă pentru libertate şi civilizaţie.

Prima desrobire, după o sută de ani de sugrumare moscovită, în 1918, a fost pentru acest pământ în care dorm mulţime de plăeşi de ai lui Stefan Cel Mare şi pe ale cărui plaiuri se înalţă semeţe atâtea urme de cetăţi şi altare româneşti, scoaterea ei la lumină, din întunerecul în care o cufundase regimul asiatic al Rusiei.

Unită cu România din propria ei voinţă şi scăpată din ghiarele bolşevismului în care s'a prăbuşit poporul rus după războiul mondial, readusă la matca ei firească potrivit drepturilor etnice şi istorice, Basarabia şi-a reluat cursul normal încadrându-se în ritmul vieţii sociale şi economice al României moderne.

In urma reformei agrare, care a fost făcută şi în Basarabia, ca o necesitate socială, populaţia rurală de peste Prut şi-a primit bucata de pământ pe care s'o munceacă şi de pe urma căreia să poată trăi în condiţiuni omeneşti.

Proprietăţile mari din Basarabia, care aparţinuseră până atunci unei clase în marea ei majoritate străină de neamul românesc, au revenit astfel populaţiei ţărăneşti băştinaşe, care de secole a creat cu munca şi a apărat cu sângele ei acest vechiu pământ moldovenesc. Standardul de viaţă al ţăranului basarabean s'a ridicat, economia rurală a progresat în aşa măsură, că numai după două decenii şi ceva, nu mai recunoşteai starea de înapoiere şi de mizerie în care se sbătuse biata populaţie românească sub tirania rusească.

Cultura maselor prin înfiinţarea de şcoli româneşti în toate satele, luase un avânt, încât aveai impresia când străbăteai drumurile basarabene, că te afli într'adevăr în ţară românească şi că niciodată pe acolo n'a trecut stăpânire străină. Intr'atât de mult poporul basarabean, cu sentimentele lui de libertate şi patriotism se contopise în marea unitate a României Mari.

Drama a reînceput acum un an, când prin vitregia destinului, călcâiul comunist al Moscovei a pus din nou stăpânire pe această provincie. Robia de sub comunişti a fost mai cruntă. Oprimarea şi barbaria mai grozave. Ogoarele date ţăranilor sub regimul românesc, gospodăriile rurale înjghebate prin munca şi truda lor, au fost confiscate şi prădate în folosul dictaturii roşii. Bisericile şi Şcolile desfiinţate şi transformate în grajduri, iar preoţii şi învăţătorii români ucişi.

Acesta a fost regimul de un an asupra blândei Basarabii: de jaf, de omoruri şi de prăvălirea populaţiei în cea mai neagră mizerie cum numai bolşevismul putea s'o aducă.

Prin vitejia trupelor noastre, şi celor germane, vom izbuti să reluăm Basarabia să întindem iarăşi victorioşi stindardul ţării peste trupul ei sfâşiat de hoardele roşii. Populaţia basarabeană românească va simţi iarăşi căldura Patriei ei dragi, care n'a părăsit-o un singur moment. Am suspinat în tăcere, dar am aşteptat cu încredere ceasul desrobirii care a sosit.

D. profesor Mihai Antonescu, vice preşedintele consiliului de miniştri, vorbind la radio acum câteva zile, într'o vibrantă conferinţă, a schiţat nouile orizonturi ce se deschid provinciilor ce vor fi eliberate.

D-sa a spus:

„Vom întemeia ţara pe dozarea credinţei, pe disciplina naţională şi pe puterea muncii.

„Generalul Antonescu va începe împlinirea acestei realităţi chiar pe pământul Basarabiei şi pe trupul frânt al Bucovinei. Acolo cărturarii cei cari au cuget de români, şi vifor în gând, să alerge ca să poată împlini o nouă „descălecare" românească în Istorie.

Acolo, sătenii, ţăranii noştri trudiţi îşi vor găsi împlinirea dreptăţii prin împărţirea pământului pentru care s'au bătut viţeşte şi în care vor fi stane de piatră ale veşniciei noastre.

Acolo Statul se va înălţa nou, puternic, autoritar şi drept, ridicând pe braţele lui vânjoase pe fiii Neamului şi prăvălind pe toţi cari nu-l merită.

Acesta va fi Statul nou, Statul Generalului Antonescu".

Ţăranii basarabeni îşi vor primi pământul cutropit de duşman, devenind iarăşi stăpâni pe ogorul jefuit de teroriştii Moscovei.

Cruciada ce se duce astăzi de popoarele civilizate al Europei, alături de armata germană şi română, va da populaţiei basarabene libertatea, pământul, Biserica şi Şcoala, bunurile lor, care le-au fost furate un an de zile.

C. ŞOLDAN

Lupta Marinei Române

O luptă de zi şi noapte; o luptă victorioasă

Armata germano-română are subt paza ei, deschiderea la Marea Neagră şi labirintul întortochiat şi complicat, cu insule şi bancuri de nisip din Delta Dunării.

Aici e sprijinul aripei drepte a giganticului front care porneşte dela Marea Albă.

Acest post de răspundere se bizuie în special pe flota noastră de mare şi de fluviu.

Această flotă răspunde strălucit acestei importante misiuni.

In Deltă, pe gurile Dunării, patrulează iute şi fără teamă, vedetele fluviale române.

E o forfotă ca de păsări migrătoare într'un început de primăvară.

Două vedete româneşti zăresc două vedete sovietice. Incepe un tir peste ape şi tufişuri. Loviturile de tun răsună până departe, duse de ecouri neaşteptate.

Tirul vedetelor noastre se strânge cu precizie. Binoclul urmăreşte loviturile, ca'ntr'o hartă dusă în faţa ochilor.

Tirul se înteţeşte la o comandă scurtă, parcă smulsă de vânt.

O explozie sună strident şi rupt.

In locul uneia din vedetele sovietice isbucneşte un incendiu, un incendiu plutitor.

Cealaltă vedetă părăseşte rugul tovarăşei de luptă şi grăbeşte lunecarea ei molcomă printre tufişuri.

Tunul o urmăreşte din urmă.

In curând şi binoclul o pierde.

Apele se liniştesc, curăţate de lighioane. Pe locul vedetei incendiate, o grămadă de fum gros, rămâne singură plutitoare, deasupra apei, ca un duh blestemat.

❖

Undeva s'a strecurat un monitor sovietic. Artileria de uscat şi marina încep un foc puternic. Răsună, rostogolite ţancuri şi lunci până departe, ca subt o furtună cu fulgere şi trăznete.

Monitorul, surprins, încearcă o apărare, apoi, disperat, o scăpare.

O lovitură nimereşte în plin; mersul lui încetineşte şi ca şi cum apa n'ar mai fi orizontală, se apleacă pe-o parte. Artileria nu-l slăbeşte. Loviturile cad ca ploaia, aruncând în văzduh ţăndări de schije.

O bubuitură puternică domină tot: o explozie pe monitor.

Indepărtarea lui se face anevoie, subt fum.

❖

Cu atât însă misiunea nu-i împlinită.

Marina românească nu are odihnă. Patrulările continuă pe căi de apă dinainte hotărite, încrucişând canale şi ochiuri şi navele de luptă de suprafaţă, asigură coastele şi posturile noastre printr'o activitate continuă de zi şi noapte, oricând, oriunde, la fiecare milă, la fiecare sfert de milă, o surpriză este cu putinţă. Apele şi cerul sunt cercetate cu atenţie neostenită.

Este acolo pe ape, o veghe de fiecare minut, neştiută, anonimă, eroică.

Navele auxiliare, dragoare, puitoare de mine, navele de trupat, contribue în acelaş ritm la această acţiune pe vast câmp de ape, operaţiune migăloasă, istovitoare, fără o strălucire speculativă ci discretă şi modestă.

E o muncă neobosită care nu îngădue răgaz.

Dar la baza victoriilor stă întotdeauna această contribuţie anonimă şi multiplă.

Dacă ar sta cineva, să însemne pe o hartă, ţitele nevăzute pe care le ţes, neîncetat, vedetele şi navele noastre fluviale!...

Dar navele de mare au şi norocul sacru al gloriei. De-odată un nume de vas de luptă, necunoscut, ţâşneşte din anonimat şi intră de-adreptul în istoria războiului.

Vasele noastre de luptă din Marea Neagră şi-au încercat acest noroc în ziua de 26 Iunie.

Comunicatul oficial Nr. 3 al Cartierului General a adus fapte la cunoştinţa tuturor, într'o singură frază, scurtă şi lapidară:

„In ziua de 26 Iunie două distrugătoare sovietice au apărut în faţa Constanţei. Distrugătorul „Moscova" a fost scufundat iar celălalt serios avariat".

Acesta-i rezultatul concret.

In ziua de 26 Iunie, dimineaţa, nava M. S. Distrugătorul Regina Maria având în dreapta o canonieră iar în stânga nava M. S. Distrugătorul Mărăşti, se găseau în misiune în dreptul lui Carmen Sylva.

La ora 2,30 „Regina Maria" ridică ancora şi rămâne la pândă.

La ora 4, postul de observaţie al navei M. S. „Regina Maria" semnalează la orizont catargele a două vase inamice venind din Nord-Est.

Nevăzută încă de inamic, nava M. S. „Regina Maria" se îndreaptă spre direcţia unde se semnalase inamicul, urmat de nava M. S. „Mărăşti".

Cele două vase sovietice deschid focul asupra ţărmului, trăgând asupra Constanţei şi împrejurimilor.

Distrugătorul „Regina Maria" deschide focul asupra Distrugătorului „Moscova", iar „Mărăşti" asupra Distrugătorului „Charkov".

Bateriile de coastă germane cu tragere lungă deschid şi ele un foc viu.

Şase avioane încearcă să atace Distrugătorul nostru, dar sunt puse pe fugă de artileria antiaeriană.

Prinse între focuri, distrugătoarele sovietice încearcă o manevră, pentru a scăpa de loviturl.

Această manevră forţată îl duce însă în barajul de mine. O explozie formidabilă îl rupe în două şi se scufundă.

„Charkov" înclinat pe-o parte, cu ultimele forţe, se îndreaptă spre larg şi fuge.

Prima luptă între forţele germano-române de apărare a coastei şi inamic s'a încheiat cu o categorică victorie.

Tirul celor două distrugătoare româneşti şi tirul artileriei germane de coastă, au înghesuit cele două vase inamice de luptă să intre în barajul ucigător de mine.

Comandanţii celor două torpiloare româneşti au dus şi pe mare, vitejia românească, contribuind decisiv la cea dintâi mare victorie a marinei noastre.

Vigilenţele lor neobosite străjuesc mai departe, orizontul Mării Negre.

După ce lupta s'a terminat, vedetele au cules din valurile agitate, peste 60 de supravieţuitori.

Omenesc omagiu adus de victorioşi.

Spre surprinderea consternată a celor pescuiţi, nici unul... n'a fost împuşcat, aşa cum li se spusese de comandanţii comunişti, ci... toţi au fost puşi la masă şi trataţi camaradereşte.

Războiul are regulile lui de cavalerism pe care ostaşul român le cunoaşte foarte bine.

Astfel, numai în câteva zile de războiu, marina românească a adus contribuţia ei strălucită la gloria armatelor noastre şi la paza hotarelor ţării.

Oastea noastră cea albastră stăpâneşte apele româneşti, neînfricată şi victorioasă.

Cap. T. R. Cristian Teodorescu
reporter de războiu
P. P

Şedinţa Academiei Române

Comunicarea d-lui gene ral adj. Paul Teodorescu

Academia Română a ţinut şedinţă publică eri, Vineri, la ora 15.30, sub preşedenţia d-lui profesor **I. Simionescu.**

D. general adj. **Paul Teodorescu,** membru corespondent, a făcut o comunicare despre **„Problemele actuale ale Aviaţiei".**

Conferenţiarul a arătat, într'o primă parte, că doctrina generalului italian Giulio Douhet, expusă în lucrarea sa „Il dominio dell-Aria", din 1921, guvernează întreaga doctrină aviatică de astăzi, iar că principiul ei fundamental „Resistere sulla superficie, per far massa nell'aria" (adică defensivă pe pământ şi apă, ofensivă în aer), a revoluţionat întreaga doctrină militară.

Conferenţiarul face dovadă, pe baza unui document intitulat „Aspectul Câmpului de Bătaie Aerian", care a servit în toamna anului 1923, la critica aplicaţiunei Marelui Stat Major, că Statul Major al Aeronauticei a întrevăzut fizionomia actuală a câmpului de bătălie aerian şi modul de întrebuinţare al aviaţiei pentru supremaţia aerului.

Intr'o a doua parte, tratează problemele cele mai acute ale aviaţiei şi anume: procurarea fondurilor şi a devizelor necesare; formarea personalului de toate categoriile; desvoltarea fabricaţiei şi achiziţionarea de materii prime; infrastructura şi echiparea teritoriului; pregătirea de război a unităţilor.

Raportându-se la instrucţia de avioane, arată, cu date ample, greutăţile ce comportă fiecare din problemele de mai sus, în special procurarea fondurilor, spinoasa formare a personalului navigant şi dificultatea achiziţionărei materiilor prime pentru fabricaţia avioanelor de luptă.

Pregătirea unui pilot de război cere timp.

In conclusiunile trase, arată că aviaţia este o armă foarte costisitoare, că o adevărată forţă aeriană este de domeniul ţărilor cu resurse imense, şi chiar pentru acestea, efortul financiar este aşa de considerabil încât ele nu pot să aibă o aviaţie cantitativă şi calitativă la momentul oportun decât dacă îşi propun să facă u nrăzboi „à échéance".

De asemenea că, contrar concepţiei lui Napoleon, care căuta mijlocul de a învinge marea prin forţa terestră, conducătorii de azi au înţeles de mult, nu numai că mările nu se înving prin forţa terestră, dar că atât mările cât şi uscatul se cuceresc prin forţa aeriană.

Termină elogiind actele de bravură ale aviatorilor pe front.

Frontul Europei

împotriva bolşevismului

In istoria popoarelor n'a fost o cruciadă de proporţiile celei care se duce astăzi, de întreaga Europă civilizată, contra bolşevismului. Isvorit dintr'o doctrină materialistă, cu tendinţa de a prăbuşi în neant toată cultura şi civilizaţia care de 20 de secole înobilează omenirea, comunismul, această buruiană otrăvită ce şi-a găsit teren pe stepele Rusiei, îşi primeşte lovitura de moarte.

Popoarele Europei ameninţate de barbaria moscovită au făcut un front unic de luptă.

Până acum participă la războiul sfânt de exterminare a bolşevismului opt state din Europa, inclusiv Germania şi România.

In curând numărul lor va spori la 12.

Armata expeditionară a Italiei care a pornit zilele acestea din Roma spre a se afilia cruciadei europene ,va trece prin Bucureşti, îndreptându-se spre frontul de luptă.

Legiuni de soldaţi, însufleţiţi de idealul creştin şi de spiritul de libertate a popoarelor ,subjugate de tirania roşie, se formează în Spania şi Franţa, ca să lupte contra bolşevismului.

Frontul acesta care se ridică uriaş în toată Europa, dovedeşte primejdia ce-o constituia comunismul moscovit pentru libertatea şi civilizaţia popoarelor.

O însemnată danie pentru armată

D. N. Lupu-Kostaky a trimis dlui prof. Mihai A. Antonescu, vicepreşedintele consiliului de miniştri, următoarea scrisoare emoţionantă, plină de vibrantă simţire românească:

„Domnule vice-prezident al consiliului de miniştri,

Sunt aproape două veacuri şi jumătate, de când Ţarul Rusiei, Petru cel Mare a fost înfrânt la Stănileşti de lângă Prut şi prin fapta românească a strămoşului meu Lupu Kostaki, Marele Vornic al Moldovei de Jos. Mărturisesc despre aceasta cronicele moldoveneşti şi ruseşti, precum şi scrierile de jale ale lui Dumitru Cantemir. Dela data aceia şi până către sfârşitul păstoriei Mitropolitului Veniamin Kostaki, un alt strămoş al meu, neamul Kostaki a avut cinstea să fie blestemat în toate bisericele ruseşti la aniversarea luptei dela Stănileşti. Pe linia acestei protivnicii neîmpăcate cu „Rosia" au trăit, au pătimit şi au murit până în timpuri recente toţi Kostăcheştii, indiferent dacă înalţi deregători sau simpli boeri de ţară.

Ascultător poruncilor vrednicilor mei înaintaşi, îngăduiţi-mi, domnule vice-prezident al consiliului de miniştri, să institui astăzi, când crezul lor s'a îndeplinit şi armatele române luptă împotriva duşmanilor lor fireşti alături de fireştii lor aliaţi, o amintitoare ctitorie Kostăkească şi să hărăzesc din moşia mea părintească, Dealu-Mare, jud. Tutova, un lot de zece hectare, pământ arabil, pentru împroprietărirea unui ostaş român, care se va distinge în lupta aceasta sfântă dusă pentru redobândirea scumpelor noastre odoare moldoveneşti: Basarabia şi Bucovina. Bine înţeles ostaşul va fi ales de către autoritatea militară, dorinţa mea fiind numai, ca el să nu întreacă gradul de sergent şi să fie plugar sătean. Moşia Dealu-Mare se află la câţiva kilometri de oraşul şi gara Bârlad, iar pământul este de excelentă calitate.

Rog pe bunul Dumnez[illegible] ai-bă sub sfânta sa pază armata română şi pe marele ei Comandant, general I. Antonescu, reîntregitorul graniţelor noastre străbune şi răzbunătorul sfâşietoarelor noastre umilinţe.

Primiţi, vă rog, domnule vice-prezident al consiliului de miniştri, asigurarea înaltei mele consideraţiuni.

N. LUPU KOSTAKY

Domnul prof. Mihai A. Antonescu a răspuns după cum urmează:

„Stimate d-le Lupu Kostaky,

Am primit scrisoarea d-voastră, prin care îmi aduceţi la cunoştinţă hotărîrea plină de un adânc sentiment patriotic ce a-ţi luat, de a statornici o ctitorie, hărăzind din moşia părintească a d-voastră, Dealu-Mare din judeţul Tutova, un lot de zece hectare pământ arabil, pentru împroprietărirea unui ostaş român care se va distinge în lupta sfântă de desrobire a Basarabiei şi Bucovinei.

Rândurile ce-mi trimiteţi, expresie a unor calde simţiminte de bun român şi evocând trecutul glorios al Moldovei noastre, m'au mişcat adânc.

Vă mulţumesc din toată inima pentru înţelegerea ce arătaţi clipelor grele, dar înălţătoare, pe care le trăeşte azi Neamul românesc, care cu preţul sângelui curat al fiilor săi — îşi recapătă pe câmpul de bătaie sfintele hotare ,sfâşiate de barbaria păgânilor năvălitori.

Dania d-voastră, — „ctitoria Kostăkească", cum o numiţi — expresie a iubirii de Ţară care a însufleţit familia d-voastră dealungul veacurilor, dela marele vornic al Moldovei Lupu Kostaki până la Mitropolitul Veniamin Kostaki, va fi o pildă şi un îndemn pentru toţi bunii români.

Mulţumindu-vă din nou cu toată căldura pentru nobilul D-voastră gest, vă rog să primiţi încredinţarea sentimentelor mele de preţuire.

Vice-Preşedintele Consiliului de Miniştri
MIHAI ANTONESCU".

Românii din Rusia Sovietică

Expansiunea românească în regiunea de dincolo de Nistru. — **Origina românilor în U. R. S. S., (de dincolo de Nistru), cunoscuţi sub numele de moldoveni, o găsim în Statul Bolocovenilor. In secolul al XII-lea ei ocupau regiunile provinciilor Kiev, Volhynia şi Podolia. Teritoriul lor era situat înapropierea popoarelor non-slave: turcii, pecenegii şi cumanii. Fixaţi pe nodul de comunicaţii între Kiev şi Galiţia, ei constituiau pentru principatele Kiev-ului un obstacol în tendinţa lor de expansiune. Agricultori din naştere, ei au convenit să plătească un tribut lui Batyus, khanul tătarilor din Crimeia, în schimbul libertăţii. Dar în 1240, oraşele bolokhovene au fost distruse de principii din Kiev şi şefii făcuţi prizonieri. Incepând dela această dată numele lor dispare din cronici pentru un timp oarecare. Dar influenţa lor se regăseşte la cumani, a căror limbă a adoptat multe cuvinte întrebuinţate încă şi astăzi de către românii de dincolo de Nistru.**

Mai târziu ei joacă un rol important printre cazaci. In 1577 Ion Potcoavă este ales hatman (primul şef militar) printre cazaci, printre cari se găseau un foarte mare număr de români.

Importanţa românilor de dincolo de Nistru creşte încă în timpul lui Bogdan Khmelnitski. Printre 15 colonei din armata acestuia se găsesc câteva nume româneşti ca: Toader Lobodă, colonel de Péréjaslav; Martin Puşcariu, colonel de Poltava; Burlă sau Burlai, colonel de Gdéensk; Pavel Apostol, colonel de Mirhorod şi Dumitraşcu Raicé, care a colonizat cu români nordul Ucrainei.

Aceşti demnitari erau în acelaş timp administratori şi oameni politici. Astfel Pavel Apostol şi Dumitraşcu Raicé au luat o parte activă la încheerea tratatului de înţelegere între Ucraina şi Rusia lui Alexis Mihailovici, semnat în 1654.

Românii din Ucraina moldovenească. — **Moartea lui Bogdan Khmelnitski slăbeşte puterea Ucrainei. Certurile interne şi restricţia libertăţii cazacilor de către Rusia au avut ca urmare împărţirea Ucrainei în două. Dorochenko, cu ajutorul turcilor, a fost proclamat şef al Ucrainei din partea dreaptă a Nistrului, iar Ucraina din stânga Nistrului cu şeful său Samouilovitch, a rămas sub suzeranitatea Moscovei. In cele două Ucraine numărul românilor este aşa de important, încât se ridică vehemente protestări contra „românilor care au ocupat posturi de comandanţi".**

In 1681, Ucraina din dreapta Nistrului este încorporată la principatul Moldovei. Duca Vodă, principele Moldovei, întinde stăpânirea sa asupra acestei provincii. Frontiera Nistrului dispare oficial fiind înlocuită cu aceia a Niprului. Principele moldovean se îngrijeşte de colonizarea provinciei despopulate. La Tsikanăuca, lângă Soroca, pe malul Nistrului, el construeşte reşedinţe princiare. Dar la Nemirov, a doua capitală a ţării, ridică întăriturl. Pe malurile Niprului fortifică cetatea Kanev cu oameni aduşi din Moldova. In acelaş timp întreprinde mari colonizări de români; le acordă privilegii şi ertarea de impozit pentru un timp de 15 ani. Consecinţa este că în noua provincie trec un număr aşa de mare de români, încât nici chiar trupele nu pot să-i oprească.

Personagiile militare. — **Din numărul acestor români s'au ridicat eminenţi oameni de stat. Unii au contribuit la prosperitatea imperiului rusesc; alţii la ridicarea Ucrainei. In calitate de militari ei fuseseră deja primiţi în armata rusească de către ţarul Boris Godounov. Petru cel Mare avea o cohortă specială de români condusă de Kicegou, care recruta pe compatrioţii săi în Principatele române.**

In Ucraina, Dănilă Apostol, erou legendar, devine hatman. Thimoteu Sgură, dragomanul lui Mazepa, hatmanul Ucrainei şi rivalul lui Petru cel Mare, a făcut numeroase voiajuri la Poarta otomană; şi la întoarcerea sa a recrutat moldoveni pentru armata ucraineană. Simeon Paliş colonizează oraşul Khvastov la frontiera polono-ucraineană cu români din departamentul Sorocii din Basarabia, iar alţii ca Ivacenco, comandantul şef al Kievului, devine omul cel mai bogat din Ucraina. Dimitrie Cantemir, principele Moldovei, în urma bătăliei dela Stănileşti, împreună cu fugarii români au colonizat regiunea Kharcovului şi Iziumului în apropierea oraşelor româneşti.

Românii din Setchéa, cazacilor zaporogi. — **Importanţa românilor nu a fost mai mică în Setchéa-Zaporogă, aşezată pe cataractele Niprului. Dela începutul acestei alcătuiri militare, găsim comandanţi români ca Scapă, Ţăranul, Voloşin, Voloşanin, Moldovanul, Ursul, Munteanul, etc. Ei sunt rezemaţi pe elementul naţional care ridică la rangul de judecători supremi numiţi cureni, pe comandanţii regimentului, sau chiar la acela de şefi supremi cu dreptul de jus vitae ac necis. Influenţa românească printre ei este atât de importantă încât o găsim chiar în arta culinară, în obiceiuri şi în limbă, într'un cuvânt în obiceiurile vieţii de fiecare zi.**

Aceşti români au luat o parte activă la evenimentele cele mai importante. Astfel, românii din Setchéa Zaporoga au luat parte în calitate de delegaţi la congresul ţinut la Moscova de împărăteasa Ecaterina a II-a şi au reprezentat interesele poporului, făcând parte din această organizaţie militară.

Alţii, ca generalul Ciorbă, colonelul Mândra, colonelul Ghinea, s'au pus în serviciul imperiului rusesc; ei au contribuit la supunerea Setchéei Zaporoge, singurul obstacol al expansiunii moscovite. Alţii, ca colonelul Brânca au luptat, în fruntea regimentului moldovenesc — contra compatriotului său hatmanul Draco, apărătorul Setchéi.

N. P. SMOCHINĂ
(Va urma)

EVREII ÎN ARMATA SOVIETICĂ

Cpt. Levy Bercovici (dreapta) şi lt. Zaharovici (stânga) prizonieri de pe vasul „Moscova"

Soldaţi evrei din armata bolşevică, luaţi prizonieri de război pe frontul din Basarabia.